

اقتباس از آیات در خطبه فاطمه زهرا

خطبه به ضم خا به کلامی گفته می‌شود که مشتمل بر ستایش خدا و نعت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم باشد. حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها در پی اثبات و احقاق حق خویش مبنی بر ارت بردن از پدر خویش و اعتراض به اقدامات خلیفه اول و دوم، در طرح قضیه فدک و اعتراض شدید نسبت به غصب فدک و غصب منصب ولایت علی(ع) از طرف حکومت در میان جمعی از زنان بنی هاشم در مسجد پیامبر (ص) خطبه‌گرایی ابراد نمودند که به خطبه فدکیه مشهور است.

فهرست مندرجات

- ۱ - اقتباس از آیات
- ۲ - اقتباسهای بدون تغییر
 - ۲.۱ - آیه هشتادوپنج آل عمران
 - ۲.۲ - آیه صدویک آل عمران
 - ۲.۳ - آیه صدوسه آل عمران
 - ۲.۴ - آیه صدوچهل وچهار آل عمران
 - ۲.۵ - آیه سیزده توبه
 - ۲.۶ - آیه چهل و نه توبه
 - ۲.۷ - آیه صدویست و هشت توبه
 - ۲.۸ - آیه شصت و چهار مائده
 - ۲.۹ - آیه پنجاه مائده
 - ۲.۱۰ - آیه سی و نه هود
 - ۲.۱۱ - آیه صدویست و دو هود
 - ۲.۱۲ - آیه بیست و هشت فاطر
 - ۲.۱۳ - آیه پنجاه کهف
 - ۲.۱۴ - آیه بیست و شش انفال
 - ۲.۱۵ - آیه شصت و هفت انعام
 - ۲.۱۶ - آیه هشت ابراهیم
 - ۲.۱۷ - آیه شش و هفت همزه
 - ۲.۱۸ - آیه دویست و بیست و هفت شعراء
 - ۲.۱۹ - آیه هجده یوسف
 - ۲.۲۰ - آیه هفتاد و هشت غافر
- ۳ - اقتباسهای با تغییر
 - ۳.۱ - آیه نودوچهار حجر
 - ۳.۲ - آیه صدویست و پنج نحل
 - ۳.۳ - آیه چهل و پنج فمر
 - ۳.۴ - آیه بیست و هفت دخان
 - ۳.۵ - آیه نودو هشت توبه
 - ۳.۶ - آیه بیست و هفت مریم
 - ۳.۷ - آیه بیست و هفت جاثیه
 - ۳.۸ - آیه چهل و شش سبا
 - ۳.۹ - آیه صدو هشتاد و هفت آل عمران
 - ۳.۱۰ - آیه بیست و چهار مجد
 - ۳.۱۱ - آیه چهارده مطففین
 - ۳.۱۲ - آیه چهل و شش انعام
 - ۳.۱۳ - آیه بیست و دو سوره ق
 - ۳.۱۴ - آیه چهل و هفت زمر
- ۴ - بانویس
- ۵ - منبع

اقتباس از آیات

حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها در خطبه خویش از جملاتی استفاده نموده‌اند، که اقتباسی از آیات قرآن مجید می‌باشد، و خود این اقتباسات را می‌توان به دو گروه تقسیم نمود: ۱. اقتباسهای بدون تغییر. ۲. اقتباسهای همراه با تغییر.

اقتباسهای بدون تغییر

← آیه هشتادوپنج آل عمران

در سرزنش آنان که از دین فاصله گرفتند می‌فرماید: آن کسی که غیر از اسلام (و تسلیم محض در برابر خداوند) دینی دیگر برای خویش انتخاب کند از او پذیرفته نگردد و در آخرت نیز از زیان کاران خواهد بود، این فرمایش اقتباسی است از آیه ۸۵ سوره آل عمران: «و من یتبع غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین» [۱]

← آیه صدویک آل عمران

پس از بیان حکمت برخی از احکام و مسائل دین اسلام در مورد اینکه انسان باید تقوی پیشه کند و حق تقوی را ادا کند و واقعا خداترس گردد و تا دم مرگ و آخرین لحظه عمرش اسلام خود را حفظ نماید قسمتی از آیه ۱۰۱ سوره آل عمران را اقتباس کرده‌اند: «اتقوا الله حق تقاته و لا تموتن الا وانتم مسلمون.» [۲]

← آیه صدوسه آل عمران

برای یادآوری وضعیت ناشایست اعراب قبل از اسلام و اینکه همواره در پی جنگ و خونریزی‌های بی هدف و ناشی از هواهای نفسانی بودند و در واقع در لبه پرتگاه و سقوط در آتش جهنم بودند و در بیان نجات مردم بواسطه بعثت وجود نازنین پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم قسمتی از آیه ۱۰۳ سوره آل عمران را اقتباس کرده‌اند: «. . و کنتم علی شفا حفرة من النار...» [۳]. فانذکم...» [۳]

← آیه صدوجهل وچهار آل عمران

در مورد اینکه مرگ برای پدر گرامیشان همچون انبیای سابق فصای حتمی بوده است می‌فرماید: مجد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم جز پیامبری (از جانب خدا) نیست که پیش از او نیز پیامبرانی بوده‌اند (که از این جهان خاکی رخت بر بسته‌اند) اگر او نیز بمیرد یا به شهادت برسد، آیا دوباره به دین و مرام جاهلیت باز خواهید گشت؟ هر کس که عقب گرد کند و مرتد شود به خدا ضرر نرسانده و البته خداوند، آنها را که در دین ثابت قدم ماندند و راه ارتداد را پیش نگرفتند نیز پاداش شکرگزاریشان را خواهد داد. این جملات اقتباسی است از آیه ۱۴۴ سوره آل عمران: «و ما مجد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا و سيجزي الله الشاکرین.» [۴]

← آیه سیزده توبه

پس از خطاب به مردم و طلب کمک و یاری از آنان برای احقاق حق، آنان را تشویق می‌کند و می‌خواهد با برانگیختن غیرت آنها ترس از جو حاکم را از وجودشان بشوید لذا از آیه ۱۳ سوره توبه اقتباس کرده و می‌فرماید: «الا تقاتلون قوما نکتوا ایمانهم و هموا باخراج الرسول و هم بدؤکم اول مره اتخشونهم فالله احق ان تخشوه ان کنتم مؤمنین» آیا با آنان که عهد شکنی کرده و بر اخراج پیامبر (از مکه) اهتمام ورزیدند، پیکار نمی‌کنید؟ و حال آنکه آنها بودند که نخستین بار (دشمنی و پیکار با شما را) آغاز کردند، آیا از آنان می‌ترسید؟ با آنکه خداوند سزاوارتر است که از او بترسید، اگر مؤمن می‌باشید. [۵]

← آیه چهل و نه توبه

در پی توبیخ مردم نادان که دنبال هواها و آرزوهای فانی خود رفتند و حق را رها نمودند و مساله سقیفه و عصب خلافت را پیش آوردند و اینکه در گناه و فتنه واقع گشتند و در واقع هم اکنون جهنم آنها را احاطه کرده و در قیامت هم این احاطه تجلی خواهد یافت و تا ابد در آتش سوزان دوزخ خواهند ماند، قسمتی از آیه ۴۹ سوره توبه را اقتباس کرده‌اند: «. . الا فی الفتنه سقطوا و ان جهنم لمحیطه بالکافرین.» [۶]

← آیه صدویست و هشت توبه

در مورد معرفی خویش می‌فرماید من دختر همان پیامبری هستم که از جنس خود شما بود و رنج و گرفتاری شما برایش سخت و نگران کننده بود و بر هدایت نمودن شما اصرار داشت و امیدوار بود و اصولا نسبت به مؤمنین رفت داشت و به آنها مهربانی می‌کرد. که این فرمایش اقتباس است از آیه ۱۲۸ سوره توبه: «لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیہ ما عنتم حریص علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم.» [۷]

← آیه شصت و چهار مائده

در مورد اینکه پدر بزرگوارشان برای تبلیغ اسلام هر رنجی را بر خود خریدند و همواره با فتنه انگیزی و آتش افروزی مخالفان روبرو می‌گشتند ولی به مدد غیبی الهی آن فتنه‌ها سرکوب می‌شد و حضرت به راه خویش ادامه می‌دادند، از قسمتی از آیه ۶۴ سوره مائده اقتباس کرده‌اند: «. . کلما او قذوا نارا للحرب اطفأها الله.» [۸]

← آیه پنجاه مائده

پس از رد اعتقاد حاکمان غاصب مبنی بر عدم ارث بردن فرزندان انبیاء از پدران خود، می‌فرماید: آیا (با وجود احکام نورانی اسلام) باز هم سراغ احکام جاهلیت می‌روید. و اصولا کدام حکم از حکم خدا برای آنان که اهل یقین می‌باشند بهتر و نیکوتر است؟ این فرمایش اقتباس است از آیه ۵۰ سوره مائده: «افحکم الجاهلیه بیغون ومن احسن من الله حکما لقوم یوقنون.» [۹]

← آیه سی و نه هود

در ادامه تهدید به عذابهای الهی می‌فرماید: بزودی خواهید دانست که کدام یک از ما یا شما دچار عذاب ذلت بار شده و عذاب همیشگی و جاودان دامن گیرش خواهد گشت. این فرمایش اقتباسی است از آیه ۳۹ سوره هود: «فسوف تعلمون من ینتبه عذاب یخزیه و یحل علیہ عذاب مقیم.» [۱۰]

← آیه صدویست و دو هود

در ادامه تهدید داعیان باطل **خلافت** می‌فرماید: شما منتظر جزای اعمال (پست) خود باشید ما هم در انتظار نتیجه و پاداش اعمال خود می‌باشیم. این فرمایش اقتباسی است از آیه ۱۲۲ سوره هود: «وانظروا انا منتظرون.» [۱۱]

← آیه بیست وهشت فاطر

خشیت عبارت است از خوفی که همراه با درک عظمت حق «جل و علی» و صفات جلالیه او باشد و این جز با ترک گناه حاصل نخواهد شد، پس گنهگار نمی‌تواند ادعا کند که از خدا خشیت دارد و فقط آگاهان از مقام ربوبی دارای چنین صفتی می‌باشند (که مصداق کامل آن **علی** علیه‌السلام می‌باشد)، «انما یخشى الله من عباده العلماء» قسمتی از آیه ۲۸ **سوره فاطر** می‌باشد که حضرت آن را اقتباس فرموده‌اند. [۱۲]

← آیه پنجاه کهف

در ادامه توبیخ ستمکاران که بجای پیروی از **احکام قرآن** بدنیاال هوسهای فانی دنیوی خویش شتافتند و جای گزین بدی بجای تبعیت از احکام قرآن برگزیدند، ذیل آیه ۵۰ **سوره کهف** را اقتباس کرده‌اند: «. . بنس للظالمین بدلا» [۱۳]

← آیه بیست وشش انفال

در ادامه توصیف مردم و ویژگیهای آنان قبل از اسلام در مورد نداشتن **امنیت** می‌فرماید شما در آن دوران **ترس** این را داشتید که میاداد شما را برابند. که این فرمایش اقتباس از قسمتی از آیه ۲۶ **سوره انفال** می‌باشد: «. . تخافون ان یتخطفکم الناس...» [۱۴]

← آیه شصت وهفت انعام

در مورد تهدید ظالمین و اینکه برای وعیدهای الهی زمانی مشخص وجود دارد و ستمکاران بالاخره به عذاب دچار خواهند شد، می‌فرماید: هر خبر و وعیدی که پیامبران از جانب خدا داده‌اند وقت معینی دارد. که این فرمایش اقتباس است از صدر آیه ۶۷ **سوره انعام**: «لکل نباء مستقر..» [۱۵]

← آیه هشت ابراهیم

پس از اظهار یاس و ناامیدی از یاری مردم، می‌فرماید: اگر شما و تمام آنانکه روی زمین زندگی می‌کنند همگی **کافر** شوید (به خدا زیان نمی‌رسانید) که خدا از همگان بی نیاز است و ستوده. این فرمایش اقتباس است از قسمتی از آیه ۸ **سوره ابراهیم**: «. . ان تکفروا انتم و من فی الارض جمیعا فان الله لغنی حمید» [۱۶]

← آیه شش و هفت همزه

در توصیف آتش قهر الهی که در انتظار غاصبین خلافت می‌باشد می‌فرماید: آتش برافروخته الهی است که (درون **انسان** را پیش از جسم و ظاهر وی شعله ور می‌سازد و) از دلها سر می‌زند. این فرمایش اقتباسی است از آیه ۶ و ۷ **سوره همزه**: «نار الله الموقده التی تطلع علی الافئده» [۱۷][۱۸]

← آیه دویست و بیست وهفت شعراء

در ادامه تهدید مجرمان زمان خویش ذیل آیه ۲۳۷ **سوره شعراء** را اقتباس کرده‌اند: «و سیعلم الذین ظلمواای منقلب ینقلبون» آنان که **ظلم** و ستم روا داشتند بزودی خواهند دانست که به چه کیفر گاهی (در **دوزخ**) بازگشت می‌کنند. [۱۹]

← آیه هجده یوسف

در مقابل طفره رفتن غاصبان حکومت و عدم پذیرش **حق** ذیل آیه ۱۸ **سوره یوسف** را اقتباس کرده‌اند: «. . بل سولت لکم انفسکم امرا فصر جمیل و الله المستعان علی ما تصفون» **حضرت یعقوب** در برابر دروغ گویی برادران یوسف که گفتند: «یوسف را گرگ درید و این پیراهن خون آلود اوست» فرمود: بلکه این کار زشت را هوسهای نفسانی شما در نظرتان زیبا جلوه داده و آراسته نموده است. (و البته من در برابر این حادثه) صبری جمیل و **زیبا** پیشه می‌سازم (و بردباری همراه با شکر در درگاه الهی از خود نشان خواهم داد) و از خدا (نیز) در مقابل آنچه شما اظهار می‌دارید، یاری می‌طلبم. [۲۰]

← آیه هفتاد و هشت غافر

در مورد **قیامت** و رسوایی ستمکاران و اهل باطل که به حق **اهل بیت** ظلم و ستم روا داشتند ذیل آیه ۷۸ **سوره غافر** را اقتباس کرده‌اند: «. . و خسر هنا لک المیطلون» [۲۱]

اقتباسهای با تغییر

← آیه نودوچهار حجر

در بیان اهتمام و کوششهای طاقت فرسای پدر عزیزش در راه تبلیغ دین اسلام و انذار مردم از عذاب الهی قسمتی از آیه ۹۴ سوره حجر: «فاصدع بما تؤمر..» [۲۲] را اقتباس کرده و فرموده‌اند: «. . صا دعا بالنذاره.»

← آیه صدویست و پنج نحل

در ادامه توصیف پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم صدر آیه ۱۲۵ **سوره نحل**: «ادع الی سبیل ربک بالحکمه والموعظه الحسنه» [۲۳] را اقتباس کرده و

فرموده‌اند: « . داعی الی سبیل ربّه بالحکمه والموعظه الحسنه». . مردم را به راه پروردگارش فراخوان بود و روش او در این کار **حکمت** (و **برهان**) و **موعظه** نیکو بود.

← آیه چهل و پنج قمر

در هم شکسته شدن هیمنه **بت پرستان** و از هم گسیختگی آنان به دست توانای پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را با استفاده از اقتباس آیه ۴۵ **سوره قمر** : «سیهزم الجمع و یولون الدبر»^[۲۴] بیان کرده و فرموده‌اند: «(حتی) هزم (انهزم) الجمع و ولوا الدبر.»

← آیه بیست وهفت دخان

در توصیف حالت مردم تن پرور زمان خویش می‌فرماید: در حالیکه پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و علی‌علیه‌السلام در دوران سختی و فشارهای همه جانبه از سوی دشمنان برای پیشبرد اهداف مقدس اسلام از خود گذشتگی می‌نمودند و آسایش را از خود سلب کرده بودند، شما دنبال **رفاه** و **عیش** و نوش خویش بودید و این مطالب را با یک کلمه «فاکھون» افاده کرده‌اند که اقتباسی است از آیه ۲۷ **سوره دخان** : «(و نعمه کانوا فیها) فاکھین»^[۲۵]

← آیه نودوهشت توبه

پس از بیان زحمات و رنجهای **امیرالمؤمنین** علیه‌السلام در راه اسلام و سرزنش مردم **منافق** صفت بخاطر راحت طلبی و رفاه زدگی آنان به یاد ایشان می‌آورد که شما در آن دوران سخت و کمرشکن همواره منتظر آن بودید که حوادث دردناکی (مانند شهادت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) برای ما پیش آید تا شما به اهداف خود برسید: « . . . تتربصون بنا الدوائر». این فرمایش اقتباسی است از قسمتی از آیه ۹۸ **سوره توبه**: « . . . و یتربص بکم الدوائر»^[۲۶]

← آیه بیست وهفت مریم

پس از توبیخ و سرزنش **ابوبکر** که مدعی بود: «چون زهرا سلام‌الله‌علیهم فرزند پیامبر است لذا نمی‌تواند از پدرش ارث ببرد»، می‌فرماید: آیا در کتاب خدا آمده که تو از پدرت ارث ببری اما من از پدرم ارث نبرم؟ اگر چنین نسبتی به کتاب خدا بدهی: لقد جئت شیئا فریا [کار بسیار زشت و عجیبی مرتکب شده‌ای. این فرمایش اقتباسی است از ذیل آیه ۲۷ **سوره مریم** : « . . . لقد جئت شیئا فریا»^[۲۷]

← آیه بیست وهفت جاثیه

رای تهدید غاصبان خلافت رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم ذیل آیه ۲۷ **سوره جاثیه** : « . . . یوم تقوم الساعة یومئذ یخسر المیطلون» را اقتباس کرده و فرموده‌اند: «و عند الساعة یخسر المیطلون» هنگام قیامت **اهل باطل** به خسران و زیان خویش واقف می‌شوند.^[۲۸]

← آیه چهل و شش سبا

انذار پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نسبت به عذابهای الهی را یکی از اوصاف پدر خویش برشمرد و از ذیل آیه ۴۶ **سوره سبا** : «ان هو الا نذیر لکم بین یدی عذاب شدید» اقتباس کرده و فرموده‌اند: «انا ابته نذیر لکم بین یدی عذاب شدید» من دختر همان بیم دهنده شما در برابر عذاب شدید الهی هستم (آن چنان عذابیه که گویی پیش روی شماست، چرا که قیامت نزدیک است).^[۲۹]

← آیه صدوهشتادوهفت آل عمران

در مورد عدم عمل به قرآن و پشت سر انداختن احکام آن توسط **حکومت** جور زمان خویش می‌فرماید: «و نبذتموه وراء ظهورکم» که اقتباسی است از قسمتی از آیه ۱۸۷ **سوره آل عمران**: « . . . فنبذوه وراء ظهورهم»^[۳۰] .

← آیه بیست و چهار مجد

پس از سرزنش مردم به جهت عدم همراهی آنان در راه احقاق حق اهل بیت، که سبب آن عدم درک **حقیقت** قرآن و آن نیز معلول تیرگی قلب و دل آنان بواسطه **چهل** و **نفاق** بود می‌فرماید: «افلا تتدبرون القرآن علی قلوب افعالها؟» که اقتباسی است از آیه ۲۴ **سوره مجد** : «افلا يتدبرون القرآن علی قلوب افعالها؟»^[۳۱]

← آیه چهارده مطففین

در ادامه سرزنش مردمان تیره دل از آیه ۱۴ **سوره مطففین** : «کلا بل ران علی قلوبهم ما کانوا یکسبون» اقتباس کرده و فرموده‌اند: کلا بل ران علی قلوبکم ما اساتم من اعمالکم. . چنین نیست، بلکه ظلمت ظلم و تیرگی اعمال ناشایست شما موجب رنگار قلبهایتان گشته (و از این روی است که قرآن را نمی‌فهمید تا بدان عمل کنید).^[۳۲]

← آیه چهل و شش انعام

در پی توبیخ و بیان علت ارتکاب اعمال مجرمین وقت از قسمتی از آیه ۴۶ **سوره انعام** : «قل ارایتم ان اخذ الله سمعکم و ابصارکم» اقتباس نموده و فرموده‌اند: « . فاخذ بسمعکم و ابصارکم» آن رنگار **قلب** شما باعث شده تا **گوش** و چشمهای شما کر و کور گردد (و از درک حقیقت باز مانید).^[۳۳]

← آیه بیست و دو سوره ق

به دنبال توبیخ و سرزنش مردم دل مرده و غفلت زده از قسمتی از آیه ۲۲ **سوره ق** : «... فکشفنا عنک غطاءک» . . . اقتباس کرده و فرموده‌اند: « . . . اذا کشف لکم الغطاء» هنگامی که بمیرید و پرده غفلت از جلوی چشمانتان کنار زده شود خواهید دانست که چه عذابهای دردناکی در انتظار بوده است.^[۳۴]

در توصیف عذاب شدید الهی در قیامت ذیل آیه ۴۷ سوره زمر: «. ویدا لهم من الله ما لم یكونوا یحتسبون» را اقتباس کرده و فرموده‌اند: «و بذا لکم من ربکم ما لم تکنونوا تحتسبون.» در قیامت از جانب خدا برای شما عذابهایی رو می‌شود که هرگز به ذهن و فکرتان هم خطور نکرده بود.^[۲۵]

پانویس

۱. ↑ آل عمران/سوره ۳، آیه ۸۵.
۲. ↑ آل عمران/سوره ۳، آیه ۱۰۱.
۳. ↑ آل عمران/سوره ۳، آیه ۱۰۳.
۴. ↑ آل عمران/سوره ۳، آیه ۱۴۴.
۵. ↑ توبه/سوره ۹، آیه ۱۲.
۶. ↑ توبه/سوره ۹، آیه ۴۹.
۷. ↑ توبه/سوره ۹، آیه ۱۲۸.
۸. ↑ مائده/سوره ۵، آیه ۶۴.
۹. ↑ مائده/سوره ۵، آیه ۵۰.
۱۰. ↑ هود/سوره ۱۱، آیه ۳۹.
۱۱. ↑ هود/سوره ۱۱، آیه ۱۲۲.
۱۲. ↑ فاطر/سوره ۳۵، آیه ۲۸.
۱۳. ↑ کهف/سوره ۱۸، آیه ۵۰.
۱۴. ↑ انفال/سوره ۸، آیه ۲۶.
۱۵. ↑ انعام/سوره ۶، آیه ۶۷.
۱۶. ↑ ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۸.
۱۷. ↑ همزه/سوره ۱۰۴، آیه ۶.
۱۸. ↑ همزه/سوره ۱۰۴، آیه ۷.
۱۹. ↑ شعراء/سوره ۲۶، آیه ۲۳۷.
۲۰. ↑ یوسف/سوره ۱۲، آیه ۱۸.
۲۱. ↑ غافر/سوره ۴۰، آیه ۷۸.
۲۲. ↑ حجر/سوره ۱۵، آیه ۹۴.
۲۳. ↑ نحل/سوره ۱۶، آیه ۱۲۵.
۲۴. ↑ قمر/سوره ۵۴، آیه ۴۵.
۲۵. ↑ دخان/سوره ۴۴، آیه ۲۷.
۲۶. ↑ توبه/سوره ۹، آیه ۹۸.
۲۷. ↑ مریم/سوره ۱۹، آیه ۲۷.
۲۸. ↑ جائیه/سوره ۴۵، آیه ۲۷.
۲۹. ↑ سبا/سوره ۳۴، آیه ۴۶.
۳۰. ↑ آل عمران/سوره ۳، آیه ۱۸۷.
۳۱. ↑ محمد/سوره ۴۷، آیه ۲۴.
۳۲. ↑ مطففین/سوره ۸۲، آیه ۱۴.
۳۳. ↑ انعام/سوره ۶، آیه ۴۶.
۳۴. ↑ ق/سوره ۵۰، آیه ۲۲.
۳۵. ↑ زمر/سوره ۳۹، آیه ۴۷.

منبع

دانشنامه کلام و عقاید، برگرفته از مقاله «اقتباس از آیات در خطبه فاطمه زهرا».